

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 532

van **ADELINE BLANCQUAERT**

datum: 7 maart 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Justitiehuizen - Inzet tolken

De justitiehuizen hebben verschillende opdrachten en doelstellingen en komen in contact met zowel de brede bevolking als met justitiabelen.

Gelet op onze multiculturele samenleving kan het voorvallen dat een 'klant' van het justitiehuis de Nederlandse taal niet machtig is.

In artikel 17 van het decreet van 26 april 2019 houdende de justitiehuizen en de juridische eerstelijnsbijstand lezen we op dit punt het volgende: "De justitiehuizen doen, als dat noodzakelijk is, een beroep op een tolk of op een andere vorm van taalbijstand."

1. Hoe vaak werd er de afgelopen drie jaar een beroep gedaan op een tolk? Graag een overzicht met opsplitsing per jaar, per taal, per justitiehuis en per statuut van de persoon waarvoor een tolk nodig was (slachtoffer/justitiabele/andere).
2. Tegen welk tarief worden de externe tolken vergoed en hoeveel bedroegen deze tolkkosten tijdens de afgelopen 3 jaar? Graag een overzicht per justitiehuis en per jaar.
3. Wordt er buiten een tolk ook een beroep gedaan op een andere vorm van taalbijstand? Zo ja, welke en hoe vaak? Hoeveel bedraagt de kostprijs voor deze andere vormen van taalbijstand tijdens de afgelopen drie jaar? Graag een overzicht per justitiehuis en per jaar.
4. Hoe evalueert de minister de huidige inzet van tolken?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 532 van 7 maart 2023

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. Het Agentschap Justitie en Handhaving (AJH) heeft een overeenkomst met de dienst Sociaal Tolken en Vertalen van het Agentschap Integratie & Inburgering (AII) voor het leveren van diensten op het vlak van sociale tolk- en vertaalopdrachten. In Antwerpen, Gent en Brussel kunnen de respectievelijke justitiehuisen hiernaast ook een beroep doen op de lokale partners Atlas (Antwerpen), Amal (Gent) en Brussel onthaal vzw (Brussel).

TABEL 1 – aantal tolkopdrachten per jaar, per justitiehuis

JUSTITIEHUIS	2020	2021	2022
Antwerpen	95	237	573
Brugge	17	14	32
Brussel	17	7	52
Dendermonde	30	105	91
Gent	50	57	203
Hasselt	14	15	19
Ieper	1	11	43
Kortrijk	28	34	81
Leuven	8	29	63
Mechelen	27	44	81
Oudenaarde	19	10	14
Tongeren	56	83	69
Turnhout	12	13	30
Veurne	10	9	20
TOTAAL	384	668	1.371

Sinds 2020 is er sprake van een significante stijging in het inzetten van tolken. In 2022 verdubbelde het gebruik van tolken. Deze toename is te wijten aan de massale stijgende instroom van het aantal dossiers.

TABEL 2 – aantal tolkopdrachten per jaar, per taal

TAAL	2020	2021	2022
Albanees	3	8	13
Arabisch-Levantijns	8	1	1
Arabisch-Magrebijns	44	68	88
Arabisch-Modern	80	156	247
Berbers	30	38	105

Bosnisch-Servisch-Kroatisch	29	18	22
Bulgaars	0	30	51
Chinees	0	0	6
Dari	2	15	36
Duits	0	1	5
Engels	3	14	34
Farsi	3	17	40
Frans	33	100	252
Hindi	0	1	5
Italiaans	16	10	2
Koerdisch	1	1	5
Nepalees	1	0	0
Pashtoe	3	2	44
Pools	38	47	104
Portugees	3	10	14
Punjabi	0	0	2
Roemeens	22	21	29
Russisch	17	7	38
Slovaaks	2	2	12
Somali	1	5	1
Spaans	3	21	45
Tsjetsjeens	1	0	2
Turks	39	75	148
Urdu	2	0	5
Vietnamees	0	0	1
TOTAAL	384	668	1371

TABEL 3 – aantal tolkopdrachten per jaar, per statuut

STATUUT	2020	2021	2022
Bemiddeling en Maatregelen (BEM)	17	65	74
Burgerrechtelijke opdrachten (BO)	74	96	208
Daderbegeleiding	187	368	723
Slachtofferonthaal (SO)	30	15	47
Niet benoemd	76	124	319
TOTAAL	384	668	1371

De categorie "niet benoemd" omvat de tolkopdrachten die via Atlas (Antwerpen), Amal (Gent) en Brussel Onthaal (Brussel) verliepen. De registratie op deze platformen gebeurt op een andere wijze dan voor de AgII. Om die reden werden deze ondergebracht bij de categorie "niet benoemd". De registratie bij Amal (Gent) gebeurt

op het niveau van het justitiehuis en niet op het niveau van het statuut. Hetzelfde geldt gedeeltelijk voor Atlas (Antwerpen).

2. De justitieuhuizen hebben geen eigen tolken in vast dienstverband. Ze doen een beroep op externen (cf. supra) voor de organisatie, de omkadering en de kwaliteitsopvolging van het tolkenaanbod en komen tussen in de directe kosten. Deze tolkenkosten omvatten een vergoeding van de tolk per getolkt uur met verschillende forfaits naargelang het type aanbod (telefoontolken, tolken ter plaatse) en de kost voor de verplaatsing voor een opdracht ter plaatse. Beide kosten worden aangepast aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. Heden bedraagt het basistarief €48 per getolkt uur en €0,4201/km voor de verplaatsing (wettelijk barema).

De uitgaven voor de inzet van tolken (tabel 4) zijn enkel beschikbaar voor het geheel van alle justitieuhuizen en niet per justitiehuis.

TABEL 4 - tolkkosten per jaar, alle justitieuhuizen (VAK reël)

2020	2021	2022
€27.169,72	€43.922,08	€102.369,76

Deze stijging t.o.v. 2021 is te verklaren door:

- Een toename in het aantal tolkopdrachten omwille van een stijging in het aantal dossiers.
 - Een boekhoudkundige rechtzetting van facturen uit 2021.-De factuur van het vierde kwartaal 2021 werd begin 2022 ontvangen maar kon gezien de overgang van het Departement Welzijn Volksgezondheid en Gezin (DWVG) naar AJH niet meer aangerekend worden op 2021. De betaling werd in 2022 uitgevoerd waardoor er in 2022 eenmalig vijf kwartalen werden aangerekend.
3. Sporadisch doen justitieuhuizen een beroep op vertaalwerk om bepaalde stukken uit vonnissen, voornamelijk begeleidingsvoorwaarden, te vertalen met het oog op een betere opstart van de begeleiding. Het gaat dan om de vertaling van Franstalige stukken in het dossier d.w.z. vonnis, beslissing van probatiecommissie, strafuitvoeringsrechtbank,.. die werden behandeld in Franstalige landsgedeelte en door de verhuis van de justitiabele, komt de justitiabele terecht in een Nederlandstalig justitiehuis voor verdere opvolging. Om met kennis van zaken de begeleiding op te starten, worden bepaalde stukken (vonnis, beslissingen strafuitvoeringsrechtbank, probatiecommissie,..) vertaald. Slechts enkele justitieuhuizen moeten daar in uitzonderlijke gevallen beroep op doen.

TABEL 5 – vertaalkosten per jaar, per justitiehuis

JUSTITIEHUIS	2020	2021	2022
Gent	-	€935.10	-
JH Mechelen/Turnhout		-	€83.59
JH Kortrijk			€822.70

4. Indien de instroom van dossiers stijgt, stijgen ook de tolkenkosten. Daar kunnen we niet onderuit. Als we willen dat alle justitiabelen op een degelijke manier opgevolgd worden, is het belangrijk dat ze ook begrijpen aan welke voorwaarden ze zich moeten houden. Het is niet mijn taak om justitiabelen in te burgeren of terug te sturen – hoewel dat in vele gevallen wel degelijk absoluut noodzakelijk is – maar het is wel mijn taak en in ieders belang dat veroordeelde criminelen op een grondige manier worden opgevolgd om te voorkomen dat ze opnieuw slachtoffers maken. Als ik daarvoor tolken moet inzetten, dan zal ik daar niet over twijfelen.